

تېمبلىتى پىرسپارەكانى زامانەوانى گىشتى

پا ۱/ ئەم بۇشايبانەى خوارەوۋە بە وشەى گونجاو پىرېكەرەوۋە؟

۱- ..... بەكاردىت بۇناوانى دەنگەكان.

۲- پەيوەندى نىوان مۇرف و مۇرفىم پەيوەندىبەكى .....

۳- ئەو دوو زمانانەى، كە لەرەچە لەكدا يەك دەگرنەوۋە، پىيان دەوترىت .....

۴- مەن بىروام بە شتەكان و وشەكان نىبە، بەلكو بىروام بە پەيوەندى نىوان وشەكان ھەبە، ئەمە بۇچوونى زامانەوان ..... ھ.

۵- وشە بەبى دەنگى ..... ناتوانرى بەرھەمبەينرىت .

پا ۲/ نمونە بۇ ئەم قالبە فۇنە تىكىيانەى خوارەوۋە بەينەرەوۋە و دواتر لەسەر نمونەكان بىرگەكان دىياربەكە؟

۱- CVCC . ۲- CVCC CVC . ۳- CVCCVC . ۴- CV CVCC . ۵- CV CVC .

پا ۳/ ئەلۇمۇرف چىبە؟ جۇرەكانى چىن؟ بە نمونەوۋە باسىان بەكە؟

پا ۴/ جىاوازى نىوان ئەو دەنگانە بە پىي رەقتارى فۇنۇلۇزىيان بىخەرەرو؟ /س/ و /ص/ ، /ت/ و /گ/

پا ۵/ مەرج و تايىبە تەندىبەكانى مۇرفىم چىن؟ بە نمونەوۋە باسىان بەكە؟

پا ۶/ ئەم بۇشايبانەى خوارەوۋە بە وشەى گونجاو پىرېكەرەوۋە؟

۱- ..... دەلىت زمان دەزگايەكى نۇرگانىبە، دەبى لەسەر ئەو بىنەمايەش چارەسەرىكى.

۲- ئەفۇنە تىكدا بايەخ بە دروستبوونى دەنگەكان و ..... و ..... درا .

۳- لەسەدەى بىستەم ھەولنى جىاكردەنەوۋەى دەنگى گرىنگ و ناگرىنگ دەستى پىكرد، كە ئەمەش بە بىنەماى ..... دادەنرىت .

۴- ..... يەكىك بوو ئەو زمانەوانانەى، كە بانگەشەى ئەوۋەى دەكرد، كە دەبى زامانەوانى لەزانستەكانى تر جىابىكرىتەوۋە.

۵- دىراسەكردن لەسەر دەنگ و دابەشكردن بۇ فۇنە تىك و فۇنۇلۇجى دەچىتە چوارچىوۋەى زامانەوانى .....

پا ۷/ قالبى فۇنە تىكى ئەم وشانەى خوارەوۋە دىياربەكە و ژمارەى بىرگەكانىش دىياربەكە؟

۱- گەشت . ۲- دەستېر . ۳- گولدان . ۴- بەھەشت . ۵- سەفەر .

پا ۸/ ئەو بۇچوونانەى، كە لەبارەى فۇنىم دواون چىن؟ بە نمونەوۋە باسىان بەكە؟

پا ۹/ - مندالەكان بە پەلە رايان دەكرد بۇ مائەوۋە . (جۇرەكانى مۇرفىم لەم رىستەبەدا دىياربەكە ؟)

پا ۱۰/ بىرگە چى يە؟ سۇدەكانى چىن؟ بە نمونەوۋە باسىان بەكە؟

پا ۱۱/ گرېمانەكانى پەيدا بوونى زمان چىن؟ كام لەم تىيورانە بەلاوازترىن تىيور دادەنرى بەكورتى باسى بەكە؟ .

پا ۱۲/ ئەم وشانەى خوارەوۋە سەرىبەكامە گرۇپ و خىزانە زمانن دەستنىشانىيان بەكە؟ " زمانى كوردى، نىرلەندى، فەرەنسى ، جەزانىرى كۇن ، توركى "

پا ۱۳/ زمان رۇنانىكى ئالۇزى ھەبە؟ چۇن؟ دەربارەى راي چۇمسكى لەسەر زمان بدوى؟

پا ۱۴/ لىكۇلىنەوۋە لەزمانى كوردىدا درەنگ دەستىبىكردوۋە چۇن؟ بە پوختى و بەكورتى دەربارەى ئەمە بدوى؟

پا ۱۵/ ئەم وشانەى خوارەوۋە سەرىبەكامە گرۇپ و خىزانە زمانن دەستنىشانىيان بەكە؟ " زمانى كوردى، نىرلەندى، فەرەنسى ، جەزانىرى كۇن ، توركى "

پا ۱۶/ زار چىبە؟ ھۇكارەكانى پەيدا بوونى زار چىن؟ بەكورتى و پوختى وەلام بدەرەوۋە؟ (۸ نەمە

پا ۱۷/ ئەم بۇشايبانەى خوارەوۋە بە وشەى گونجاو پىرېكەرەوۋە؟ (۱۵ نەمە)

۱- ..... لىقىكى زمانەوانىبە خۇى بە لىكۇلىنەوۋە لە شىوۋە جىاوازەكانى قسەوۋە خەرىك دەكا .

۲- ئەو ھۇكارانەى، كە وايان كردوۋە زارى جوگرافى دروست بىيىتېرىتېن لە ..... و ..... .

۳- كاتىك زامانىك كىشەى ئەگەل چەند زامانىكى تردا دەبىت، بە زالىبونى يەكىكىيان بەسەر ئەوانى تردا، ئەوا دەبىتە ھۇى ..... زمانەكە .

۴- مارتىنىت دەلى زمان ..... .

۵- ئەگەر دوست بونى گۆرانكارى ئەھمىيەتلىك كورى دا بايەخيان بە ..... دا ..... دامەزئاندا .

پۈۋ / ۱۸ / لايەنى ئابورى و رەگەز و ئاستى رۇشنىبىرى ھۆكارن بۇ دوست بونى زارى كۆمەلایەتى؟

پۈۋ / ۱۹ / بۇچى زمانەكان جۇراوجۇن؟

پۈۋ / ۲۰ / ئەم زمانانە بگەرپنەوہ بۇ ئەو پۇل و خىزانە زمانانەى ، كە ئپوہیەوہ ھاتوون؟

تیبىتى يەكان ، كوردى ، نىپائى ، فنلەندى ، بولگارى

پۈۋ / ۲۱ / ئەو ھۆكارەكانى ، كە دەبنە ھۆى دوست بونى كېشە ئەنىوان زارەكان ، چىن؟ دەربارەى ئەمە بدوى؟

پۈۋ / ۲۲ / جىاوازى و ئىكچوون ئەنىوان زارەكان دوست دەبى ، چۇن؟ بە پى ئاستەكانى زمان ئەم جىاوازى و ئىكچونانە بخەرە رو؟

پۈۋ / ۲۳ / نىشانەى راست يان ھە ئە بەرامبەر ئەوانەى خوارەوہ دابنى و ھە ئەكانىش راست بگەوہ؟

۱- سعید صدقى كابان يەكەم كەس بوو ، كە ئەسائى ۱۹۲۸ كىتیبىكى بەناوى قەواعىدى زبانى كوردى دانا .

۲- پىاجىە پىوايە مروقى سادە ئەبنەرەتدا بەھۆى بانگ و قىژەوہ ئەيەكتى گەبىشتوون .

۳- پىشتونى شپوہ ئاخوتنىكە سەر بەكۆمە ئەى رۇژھەلاتى و ئە لىقى ھىندىيەكان سەر بەخىزانە زمانى ھىندۇنەوروپى .

۴- نىكېونەوہ "احتكاك" ھۆكارىكە بۇ دوستبوونى كېشە ئەنىوان زارەكانى زمان دا .

۵- زار ئە ئە نجامى گەشە و گۆرانى مېژوودا بەبەر گۆرانكارى دەكەوئىت .

پۈۋ / ۲۴ / تا سائى ھەقتاكان ئىكۆلپنەوہ ئە زمانى كوردى شپوہى ئەكادىمى وەرئەگرت ؟

پۈۋ / ۲۵ / زمان ئەگەر زورى ئەركەكانى بەلام ئەركى پەيوەندىكرن بە ديارترىن ئەركى دادەنرئىت ؟ بۇچى ؟ روونى بگەرەوہ؟

پۈۋ / ۲۶ / ئەم زمانانە بگەرپنەوہ بۇ ئەو پۇل و خىزانە زمانانەى ، كە ئپوہیەوہ ھاتوون؟

تیبىتى يەكان ، كوردى ، نىپائى ، فنلەندى ، بولگارى

پۈۋ / ۲۷ - فىرمان برادىل پىوايە زمان يەكسانە بە نەتەوہ . (ئىكدانەوہ بۇ ئەو بۇچوونە بگە ؟)

پۈۋ / ۲۸ / مىللىر ئەبارەى زمانەوہ دەئىت " ئەگەر نەتەوہیەك ژىرەست كرابىت و زمانى خۇى پاراستىبىت وەكو بەندىك واىە كلىلى بەندىخانەكەى ئەلابىت" . (ئىكدانەوہ بۇ ئەو

بۇچوونە بگە ؟)

پۈۋ / ۲۹ / نىشانەى راست يان ھە ئە بەرامبەر ئەوانەى خوارەوہ دابنى و ھە ئەكانىش راست بگەوہ؟

۱- سعید صدقى كابان يەكەم كەس بوو ، كە ئەسائى ۱۹۲۸ كىتیبىكى بەناوى قەواعىدى زبانى كوردى دانا .

۲- پىاجىە پىوايە مروقى سادە ئەبنەرەتدا بەھۆى بانگ و قىژەوہ ئەيەكتى گەبىشتوون .

۳- پىشتونى شپوہ ئاخوتنىكە سەر بەكۆمە ئەى رۇژھەلاتى و ئە لىقى ھىندىيەكان سەر بەخىزانە زمانى ھىندۇنەوروپى .

۴- نىكېونەوہ "احتكاك" ھۆكارىكە بۇ دوستبوونى كېشە ئەنىوان زارەكانى زمان دا .

۵- زار ئە ئە نجامى گەشە و گۆرانى مېژوودا بەبەر گۆرانكارى دەكەوئىت .

پۈۋ / ۳۰ / جىاوازى ئەنىوان ئەم بۇچوونانەى خوارەوہدا بگە ؟

۱- چۆمسكى پىوايە زمان كۆمە ئە رستەيەكە رىزمان دەريان دەكا . ۲- ئەرەستو دەئىت زمان ناوئىنەى ھەقلە .

پۈۋ / ۳۱ / ئەم زمانانە بگەرپنەوہ بۇ ئەو پۇل و خىزانە زمانانەى ، كە ئپوہیەوہ ھاتوون؟

تیبىتى يەكان ، كوردى ، نىپائى ، فنلەندى ، بولگارى

پۈۋ / ۳۲ / ۱- زار چىە ؟ چۇن ئىكۆلپنەوہى ئەسەر دەكرئىت؟ ھۆكارەكانى پەيدا بوونى چىن؟

پۈۋ / ۳۳ / بەچەند گرىمانەيەك سەرەتاكانى پەيدا بوونى زمان دەخرىنە روو؟ ئەو گرىمانانە چىن؟ بۇچى ھىچ كام ئەم گرىمانانە راست نىن؟

مامۇستاي بابەت / بيان ملا حمدامىن